

STRUČNÁ ANOTACE

Tato monografie je poměrně obsáhlou historickou studií přispívající k podrobnějšímu pohledu na vznik a vývoj české matematické komunity ve druhé polovině 19. století a na počátku 20. století.

V první kapitole je stručně charakterizována situace v české společnosti, politice, kultuře a vědě v poslední třetině 18. století a v 19. století. Je vymezen pojem *česká matematická komunita* a ukázáno, z jakých podmínek vyšla, jak se vyvíjela a na jakých základech byla vybudována.

Druhá kapitola podává podrobný popis vědeckých, pedagogických, kulturních, vzdělávacích, organizačních i politických aktivit našich matematiků, kteří ve druhé polovině 19. století a v prvních dvou desetiletích 20. století působili na vysokých školách v Praze, Brně, Olomouci a Příbrami. Stručně charakterizuje důležité okamžiky vývoje výuky matematiky, její úroveň a personální obsazení českých i německých stolic matematiky na těchto školách.

Třetí kapitola popisuje vznik *Spolku pro volné přednášky z matematiky a fyziky* a jeho přerod v *Jednotu českých matematiků*, která se stala centrem české matematické komunity, a podává stručné informace o dalších společnostech, na jejichž půdě se matematika pěstovala.

Čtvrtá kapitola ukazuje, kdy, jak a v jakých podmínkách vznikly odborné časopisy spojené s činností Jednoty českých matematiků, jak se vyvíjely a jak ovlivňovaly rozvoj naší vědy.

Páté kapitola obsahuje tématicky členěné pojednání o vědeckých výsledcích našich matematiků, informace o vývoji nejdůležitějších oblastí, v nichž pracovali, jejich reakce na nejnovější matematické výsledky a význam jejich přínosu k rozvoji jednotlivých matematických disciplín.

Šestá kapitola obsahuje devět profilů středoškolských učitelů matematiky, jejichž profesní kariéra, odborné zájmy a další aktivity dokreslují bohaté spektrum postupně sílící české matematické komunity.

Sedmá kapitola je věnována středoškolským a vysokoškolským učebnicím matematiky a několika překladům klasických i moderních matematických děl. První část kapitoly se podrobněji zabývá příčinami, které vedly k tvorbě českých učebnic, zmiňuje se o nejvýznamnějších autorech a nejdůležitějších učebnicích. Druhá část kapitoly uvádí informace o několika překladech významných matematických prací, největší pozornost je věnována překladům Eukleidových *Základů*, nejslavnějšího matematického díla všech dob.

Osmá kapitola připomíná přínos několika našich matematiků k rozvoji odborné matematiky a jejího vyučování v jihoslovanských zemích.